

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **AutoESA a.s.**
sídlem K Učilišti 170, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.10.2016, č.j. JMK 149600/2016, sp. zn. S-JMK 129381/2016/ODOS/Př,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 7.10.2016, č.j. JMK 149600/2016, sp. zn. S-JMK 129381/2016/ODOS/Př, a rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravně-správních činností, ze dne 17.8.2016, č.j. ODSČ-33369/16-33, sp. zn. ODSČ-33369/16-SOB/V, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze 7.10.2016, č.j. JMK 149600/2016, sp. zn. S-JMK 129381/2016/ODOS/Př, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravně-správních činností (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 17.8.2016, č.j. ODSČ-33369/16-33, sp. zn. ODSČ-33369/16-SOB/V.
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl žalobce dopustit tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Podle prvostupňového orgánu bylo dne 16.11.2015 v 9:06 hodin na ulici Polní 37 v Brně zjištěno porušení pravidel silničního provozu ve smyslu § 4 písm. c) zákona o silničním provozu vozidlem tovární značky Renault, RZ „X“, spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání, kdy nezjištěný řidič nedodržel stanovenou povinnost vyplývající z dopravní značky „Zóna s dopravním omezením“ (IP25a), kde platí „Zákaz zastavení“ (B28), čímž byly naplněny znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč společně s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaný odvoláním napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

I. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce namítá, že nemohl nijak zabránit protiprávnímu zaparkování vozidla, neboť vlastnické právo k vozidlu přešlo na nového vlastníka; žalovaný předmětnou část odvolací argumentace pomínul.
4. Skutečnost, že dne 20.10.2015 došlo ke změně vlastníka i provozovatele vozidla, žalobce správním orgánům dokládal kupní smlouvou a sdělením, že první pracovní den po prodeji vozidla byla odeslána datovou zprávou místně a věcně příslušnému správnímu orgánu (Magistrát hlavního města Prahy) plná moc pro nového majitele k provedení registračního úkonu. Žalovaný si uvedenou datovou zprávu, kterou žalobce označil jako důkaz, nevyžádal a nevyvrátil všechny připomínky žalobce uvedené v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
5. Podle žalobce správní orgány nevyhověly nároku žalobce na výslech nového vlastníka vozidla a tímto postupem zmařily možnost postihnout za dopravní přestupek skutečného pachatele. Podle žalobce byly v jeho případě splněny liberační důvody podle § 125f odst. 5 písm. b) i § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu. Správní orgány věc nesprávně posoudily a nevypořádaly se s připomínkami žalobce.
6. Žalobce uvádí, že podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „zákon č. 56/2001 Sb.“), žádost o změnu zápisu v registru silničních vozidel podávají společně dosavadní a nový vlastník. Pokud žalobce vozidlo prodal, neměl reálnou možnost dosáhnout změny v zápisu v registru silničních vozidel bez součinnosti nového vlastníka. Bez ohledu na znění § 2 zákona o silničním provozu, žalobce ode dne prodeje vozidla není jeho vlastníkem ani provozovatelem, přestože je zapsán v registru silničních vozidel. S odkazem na rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 31.7.2015, č.j. 4 As 101/2015-29, žalobce uvádí, že provozovatelem vozidla je ten, kdo vozidlo reálně užívá, nikoli bývalý vlastník setrvačně evidovaný v registru silničních vozidel.

7. Podle žalobce § 2 zákona o silničním provozu odporuje čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod; žalobce odkazuje na návrh Krajského soudu v Ostravě ze dne 17.3.2016, ve věci sp. zn. 22 A 85/2014, na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu Ústavním soudem. Žalobce navrhuje, aby zdejší soud podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 2 písm. b) zákona o silničním provozu.
8. Svoji argumentaci žalobce dále rozhojnil v podané replice. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
10. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

11. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
12. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je důvodná (§ 78 odst. 1 s.ř.s.).
13. Ze správního spisu vyplynulo, že dne 22.12.2015 obdržel prvostupňový orgán od Městské policie Brno oznámení o přestupku s tím, že se nepodařilo zjistit pachatele přestupku, přičemž vozidlo bylo k datu přestupku evidováno na žalobce. Prvostupňový orgán výzvou ze dne 5.1.2016, č.j. MMB/0000952/2016, sp. zn. 5850/ODSC/MMB/0000950/2016, vyzval žalobce k uhrazení částky 700 Kč do 15 dnů od doručení výzvy, a dále jej vyrozuměl o tom, že pokud nezjistí po učinění nezbytných kroků pachatele přestupku, zahájí řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, a dále že žalobce může namísto uhrazení dlužné částky písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení výzvy. Žalobce v reakci na uvedenou výzvu doručil dne 7.1.2016 prvostupňovému orgánu kupní smlouvu, fakturu a další listiny, podle nichž bylo dne 20.10.2015 předmětné vozidlo prodáno V. H. Výzvou k podání vysvětlení ze dne 1.2.2016, č.j. MMB/0000952/2015/PV, sp. zn. 5850/ODSČ/MMB/0000950/2015, prvostupňový orgán vyzval V. H., aby se dne 29.2.2016 dostavila k prvostupňovému orgánu k podání vysvětlení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Ta se k podání vysvětlení nedostavila a na výzvu ani nijak nezareagovala. V písemnosti ze dne 18.5.2016, č.j. ODSČ-33369/16-26, sp. zn. ODSČ-33369/16-SOB/V, prvostupňový orgán

oznámil žalobci, že s ním bylo zahájeno podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a že dne 9.6.2016 bude u prvostupňového orgánu provedeno dokazování mimo ústní jednání, a vyzval žalobce k seznámení se s podklady rozhodnutí. V písemnosti „Repliká na výzvu k seznámení a doplnění dokazování“ ze dne 20.5.2016 žalobce uvedl, že již doložil, že vozidlo bylo prodáno, a dále žádal prvostupňový orgán o výsledch nového vlastníka vozidla a vyžádání kopií datových zpráv z místně příslušného registračního místa. Prvostupňový orgán provedl mimo ústní jednání důkazy obsažené ve spisovém materiálu, jak vyplývá z protokolu ze dne 9.6.2016, č.j. ODSČ-33369/16-32, sp. zn. ODSČ-33369/16-SOB/V.

14. Pokud žalobce namítá, že žalovaný nevyvrátil všechny připomínky uvedené v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak k tomu zdejší soud uvádí, že správní orgán není povinen reagovat na každou dílčí námitku či připomínku; jeho úkolem je vypořádat se se smyslem a obsahem argumentace účastníka řízení jako celkem. Takovým požadavkům přitom žalovaný podle zdejšího soudu dostál. Podstata žalobcovy argumentace od počátku spočívá v tom, že žalobce v době porušení povinnosti řidičem vozidla již s ohledem na změnu vlastnictví vozidla fakticky nebyl jeho provozovatelem, že byly naplněny liberační důvody, pro které žalobce za správní delikt neodpovídá, a že správní orgány neučinily vše pro to, aby za dopravní přestupek postihly skutečného pachatele. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí mj. uvedl (strana 3 napadeného rozhodnutí), že žalobce byl v době spáchání správního deliktu provozovatelem dotčeného vozidla, přičemž pokud předmětné vozidlo prodal a neměl v úmyslu jej dále provozovat, byl povinen tuto skutečnost v souladu se zákonem č. 56/2001 Sb. oznámit také v registru vozidel. Podle žalovaného pokud žalobce zavázal k přepisu vozidla kupujícího vozidla, tak soukromoprávní vztah mezi zmocněncem a zmocnitelem a nesplnění povinnosti zmocněnce nemůže vyvinut původního provozovatele vozidla ze správního deliktu, když vozidlo provozuje *de iure* stále on. Podle žalovaného liberační důvod dle § 125f odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu reflektuje toliko splnění povinnosti provozovatele a nelze jej analogicky vztahovat na situace, kdy kupříkladu zmocněnec nesplní povinnost vyplývající z plné moci. Dále žalovaný uvedl (strana 5 napadeného rozhodnutí), že věc podezření ze spáchání přestupku byla odložena, když prvostupňový orgán nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě; žalobce sice sdělil údaje o údajném řidiči motorového vozidla, ten se však k prvostupňovému orgánu nedostavil, proto bylo se žalobcem jako provozovatelem vozidla zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.
15. Žalobce namítá, že ode dne prodeje vozidla již není vlastníkem ani provozovatelem předmětného vozidla, bez ohledu na skutečnost, že je stále uveden v registru silničních vozidel; zpochybňuje tedy svoji objektivní odpovědnost za protiprávní jednání.
16. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 tohoto zákona nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
17. Podle § 2 písm. b) zákona o silničním provozu je provozovatelem vozidla vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu nebo obdobné evidenci jiného státu.

18. Podle § 2 odst. 15 zákona č. 56/2001 Sb. provozovatelem silničního vozidla je osoba, která je v registru silničních vozidel zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru silničních vozidel zapsána jiná osoba.
19. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2018, č.j. 1 As 222/2017-45, „...provozovatelem ve smyslu zákona o silničním provozu je osoba, která je uvedena v registru vozidel jako vlastník. Je-li však registru vozidel uvedena jako provozovatel osoba odlišná od vlastníka, je provozovatelem v širším slova smyslu osoba takto uvedená v registru. Je tak dána priorita evidenčního stavu nad skutečným stavem vlastnického práva nebo jiného práva k vozidlu. Pokud by však evidovaný stav v rejstříku silničních vozidel byl pouze důsledkem snahy se vyhnout delikt ní odpovědnosti provozovatele a jako provozovatel (vlastník) vozidla byla v registru silničních vozidel uvedena účelově jiná osoba, než která je vlastníkem nebo která provozuje vozidlo na základě jiného právního titulu, správní orgán by při rozhodování o deliktu provozovatele k evidenčnímu stavu v registru silničních vozidel nepřihlédl. V dané věci tomu však nebylo, neboť jako vlastník byl v registru silničních vozidel v době spáchání prvního deliktu uveden původní vlastník, žalobkyně byla v registru uvedena jako vlastník den poté. Okolnosti změny údajů v registru silničních vozidel tak nezakládají účelový postup původního a nového vlastníka vozidla.“.
20. Žalobce doložil, že vozidlo bylo prodáno V. H. dne 20.10.2015. Jednání vykazující znaky přestupku se řidič předmětného vozidla dopustil dne 16.11.2015. Správním spisem prochází „karta vozidla“, podle které byl žalobce provozovatelem a vlastníkem předmětného vozidla do 25.11.2015.
21. Zdejší soud připomíná, že přestože se podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 56/2001 Sb. v případě převodu vlastnického práva k vozidlu předpokládá zápis změny vlastníka vozidla na základě společné žádosti dosavadního a nového vlastníka, tak s ohledem na § 8 odst. 6 zákona č. 56/2001 Sb. může být registrační úkon učiněn prostřednictvím zmocněného zástupce, přičemž vyloučeno není ani vzájemné zastoupení dosavadního a nového vlastníka.
22. Podle zdejšího soudu by bylo nadbytečným, aby si správní orgány vyžádaly od Magistrátu hlavního města Prahy datovou zprávu, ve které žalobce zaslal plnou moc pro V. H., kterou zmocnil k provedení registračního úkonu. Tato skutečnost, kterou ostatně správní orgány v řízení nerozporovaly, ani ve spojení s ujednáním v kupní smlouvě, podle které změnu údajů o vlastníkov i a provozovateli vozidla v registru silničních vozidel zajistí na své náklady kupující, k čemuž poskytne prodávající kupujícímu nezbytnou součinnost, zejména pak plnou moc, nemůže zbavit žalobce odpovědnosti za včasný zápis nového vlastníka vozidla do registru silničních vozidel, ani odpovědnosti za případné protiprávní jednání spáchané předmětným vozidlem novým vlastníkem v mezidobí od prodeje vozidla do zápisu nového vlastníka do registru silničních vozidel. Podle zdejšího soudu nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že není možné jiné řešení, než předat vozidlo novému vlastníku, aby byl schopen zajistit evidenční kontrolu a mohl vykonávat svá vlastnická práva a ve lhůtě podle § 8 odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb. podat žádost o zápis změny vlastníka vozidla v registru silničních vozidel. Žalobce má možnost při prodeji vozidla postupovat preventivně tak, aby dostál požadavkům zákona č. 56/2001 Sb. a současně se případně vyhnul možné odpovědnosti za jednání spáchané vozidlem, kterým již nedisponuje. Jak dále dovodil Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku ze dne 28.2.2018, č.j. 1 As 222/2017-45, „Soud si je vědom zvýšených nároků při převodu vlastnického práva k vozidlu, jestliže okamžik změny údajů v registru vozidel není zcela v dispozici

prodávajícího a kupujícího, ale je také ovlivněn organizací práce příslušných úřadů. Soud však shledává obecnou aplikovatelnost § 2900 občanského zákoníku o generální prevenční povinnosti, proto postavení původního vlastníka vozidla není zcela bez ochrany proti protiprávnímu jednání nového vlastníka, nehledě k možnosti smluvního ujednání mezi stranami v případě deliktní odpovědnosti dosud evidovaného provozovatele, který již nedisponuje vozidlem.“.

23. Pokud žalobce navrhuje, aby zdejší soud předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 2 písm. b) zákona o silničním provozu, tak zdejší soud takový návrh neshledává důvodným. Podle zdejšího soudu žalobce explicitně vyjádřenou námitku protiústavnosti § 2 písm. b) zákona o silničním provozu spojuje s důsledky plynoucími z napadeného a prvostupňového rozhodnutí, kdy byl jako provozovatel vozidla shledán odpovědným za správní delikt. Odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt ve smyslu § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu vychází z povinnosti provozovatele vozidla zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu). Ústavní soud přitom v nálezu ze dne 16.5.2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, zamítl návrh Krajského soudu v Ostravě na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a na vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 tohoto zákona, přičemž uvedl, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt není v rozporu s ústavním pořádkem. Zdejší soud k tomu dodává, že jak již uvedl s odkazem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2018, č.j. 1 As 222/2017-45, žalobce se možné odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla mohl preventivně vyhnout, čemuž § 2 odst. b) zakotvující definici provozovatele vozidla ani jiná ustanovení zákona o silničním provozu či zákona č. 56/2001 Sb. nebrání.
24. Žalobce dále namítá, že byly naplněny liberační důvody ve smyslu § 125f odst. 5 písm. b), plynoucí právě ze skutečnosti, že žalobce v datové zprávě adresované Magistrátu hlavního města Prahy, který je podle žalobce místně příslušný pro zaregistrování změny vlastníka vozidla, zaslal plnou moc udělenou novému vlastníku vozidla k provedení registračního úkonu. Dále žalobce namítá naplnění liberačního důvodu dle § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu s odkazem na skutečnost, že nemohl dále učinit nic, aby zabránil protiprávnímu zaparkování vozidla, u kterého přešlo vlastnické právo na nového vlastníka; žalobce prodané vozidlo předal osobě vybavené řidičským průkazem a oprávněně předpokládal, že tato osoba zná pravidla provozu a bude je dodržovat, a jelikož dotčená osoba nebyla žalobcovým zaměstnancem, žalobce nebyl schopen na ni žádným způsobem působit.
25. Podle § 125 odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích podal žádost o zápis změn provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.
26. Podle § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.
27. Zdejší soud k tomu uvádí, že jelikož byl žalobce ke dni spáchání deliktu zapsán v registru vozidel jako vlastník a provozovatel vozidla, a žádost o zápis změny provozovatele vozidla

v registru vozidel nebyla před tímto okamžikem podána, nelze dovozovat, že byly naplněny liberační důvody podle § 125f odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit skutečnost, že žalobce k provedení registračního úkonu zmocnil nového vlastníka vozidla. Otázkou liberace dle § 125f odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu se žalovaný zabýval na straně 3 napadeného rozhodnutí.

28. Pokud jde o § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu, tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.7.2018, č.j. 5 As 279/2017-34, vyplývá, že „*Již z prosté systematiky zákona vyplývá, že § 125f nazvaný „správní delikt provozovatele vozidla“, obsahující v odst. 5 samostatnou úpravu odpovědnosti, je lex specialis k § 125e – obecná ustanovení o správních deliktech. Stěžovatel byl shledán vinným ze spáchání speciálního správního deliktu, jehož se mohla dopustit nikoli každá fyzická či právnická osoba, ale pouze provozovatel vozidla. Správní orgány proto zcela správně postupovaly dle § 125f zákona o silničním provozu, přitom nikterak nepochybily, pokud stěžovatele nepoučily o možnosti exkulpace...“.* Zdejší soud tak uvádí, že § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu je obecnou úpravou, která se ve vztahu ke správnímu deliktu provozovatele vozidla nepoužije. Pokud tedy žalobce namítá, že se žalovaný nevypořádal se žalobcovou odvolací argumentací ohledně naplnění liberačního důvodu dle § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu, tak zdejší soud s ohledem na uvedené skutečnosti konstatuje, že správní orgány v daném případě nebyly povinny zabývat se naplněním podmínek § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu.
29. Žalobce dále namítá, že správní orgány nevyhověly návrhu žalobce na výslech nového vlastníka vozidla a nevyčerpaly všechny možnosti, jak výslechu dosáhnout a potrestat skutečného pachatele přestupku.
30. Z § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu vyplývá, že obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle § 125f odst. 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě (dle písm. a/), nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno (dle písm. b/).
31. Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.
32. Podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.
33. Správní delikt provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním; až poté, co nelze s určitostí zjistit řidiče vozidla, který přestupek spáchal, lze činit odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnost řidiče a pravidla

provozu na pozemních komunikacích (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45).

34. Podle zdejšího soudu samotné tvrzení provozovatele vozidla v rámci podání vysvětlení spočívající v označení osoby, která v předmětné době vozidlo údajně řídila, bez dalšího neodůvodňuje zahájení přestupkového řízení proti takto určené osobě, nýbrž může pouze odůvodňovat předvolání údajného řidiče k podání vysvětlení. K tomu, aby mohla být určitá osoba považována za podezřelou ze spáchání přestupku, musí přistoupit další okolnosti, z nichž by bylo možné dovodit podezření, že tato osoba skutečně měla v rozhodnou dobu automobil v užívání a přestupek s ním spáchala. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46, „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit...pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepré podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“.
35. V posuzovaném případě nelze postup žalobce považovat za účelovou obstrukci, neboť žalobce poskytl veškeré jemu dostupné údaje o osobě, kterou označil jako řidiče vozidla, jímž byl spáchán přestupek. Žalobce tím, že jako řidiče označil V. H., které dne 20.10.2015 předmětné vozidlo prodal (žalobce tyto skutečnosti dokládal listinami a o dotčené osobě poskytl dostatečné informace k tomu, aby ji prvostupňový orgán mohl kontaktovat), poskytl prvostupňovému orgánu reálnou možnost zjistit a postihnout skutečného pachatele přestupku. Prvostupňový orgán sice V. H. vyzval k podání vysvětlení, ta se však v určeném termínu k podání vysvětlení nedostavila, současně se ani z účasti na podání vysvětlení neomluvila a ani případně nesdělila, že hodlá využít možnosti odeprít podání vysvětlení z důvodu dle § 60 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Podle zdejšího soudu prvostupňový orgán pochybil, pokud na další postup vedoucí ke zjištění, zda žalobcem označená V. H. skutečně byla pachatelem zjištěného přestupku, rezignoval s odkazem na skutečnost, že se V. H. nedostavila k podání vysvětlení, a následně zahájil správní řízení s provozovatelem vozidla. Prvostupňový orgán měl podle zdejšího soudu vyvinout větší úsilí vedoucí k osobnímu kontaktu s V. H.; mohl ji kupříkladu opětovně vyzvat k tomu, aby se dostavila k podání vysvětlení v jiném termínu, či využít jiných procesních postupů, např. možnosti uložit pořádkovou pokutu (o možnosti uložení pořádkové pokuty byla V. H. vyrozuměna ve výzvě k podání vysvětlení ze dne 1.2.2016, č.j. MMB/0000952/2015/PV, sp. zn. 5850/ODSČ/MMB/0000950/2015).
36. Podle zdejšího soudu s ohledem na uvedené skutečnosti v projednávaném případě nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Prvostupňový orgán postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu,

neboť zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění osoby přestupce.

37. S ohledem na výše uvedené skutečnosti zdejší soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. i rozhodnutí prvostupňové podle § 78 odst. 3 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IV. Náklady řízení

38. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
39. Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč; sám žalobce své náklady i takto vyčíslil v replice k vyjádření žalovaného. Proto zdejší soud rozhodl, že žalobci náleží náhrada nákladů řízení ve výši odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku. K zaplacení byla neúspěšnému žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. prosince 2018

David Raus v.r.
předseda senátu